

I. DISPOSICIONS GENERALS

CAP DE L'ESTAT

2973 *Llei orgànica 2/2019, d'1 de març, de modificació de la Llei orgànica 10/1995, de 23 de novembre, del Codi penal, en matèria d'imprudència en la conducció de vehicles de motor o ciclomotor i sanció de l'abandonament del lloc de l'accident.*

FELIPE VI

REI D'ESPANYA

A tots els qui vegeu i entengueu aquesta Llei.
Sapiguen: Que les Corts Generals han aprovat la Llei orgànica següent i jo la sanciono.

PREÀMBUL

Aquesta Llei orgànica respon a una demanda social important, davant l'increment d'accidents en què estan afectats vianants i ciclistes per imprudència en la conducció de vehicles de motor o ciclomotor, i s'assenta sobre tres eixos:

- 1r La introducció de tres supòsits que s'han de considerar imprudència greu per disposició de la llei, així com una interpretació autèntica de la imprudència menys greu.
- 2n L'augment de la punició d'aquest tipus de conductes.
- 3r La introducció del delictes d'abandonament del lloc de l'accident.

Pel que fa al primer, s'ha d'assenyalar que aquesta modificació suposa donar carta legal a l'activitat que ja des del Ministeri Fiscal i per la jurisprudència s'ha acordat, com és patent a la Circular 10/2011 de la Fiscalia General de l'Estat sobre seguretat viària, i la consideració de conducció temerària quan concorri un risc concret per a la integritat de les persones, si concorren els requisits de l'article 379 de la Llei orgànica 10/1995, de 23 de novembre, del Codi penal.

Amb això es garanteix la sanció més alta per a determinades conductes particularment greus amb resultat de mort, en particular quan el conductor del vehicle a motor o ciclomotor condueixi sota la influència de drogues tòxiques, estupefaents, substàncies psicotròpiques o de begudes alcohòliques o excés de velocitat. Es reconeix de manera expressa que hi ha determinades circumstàncies indicatives d'una negligència especial per part del conductor i han de tenir una consideració inequívoca en les conseqüències penals com a imprudència greu.

L'augment de la punició d'aquest tipus de conductes es proposa a través de dues vies. D'una banda, la introducció d'un nou article 142 bis. La redacció ha de permetre al jutge o tribunal imposar la pena de fins a nou anys de presó en cas de diversos morts, o morts i ferits greus, causats per la imprudència en la conducció de vehicles de motor.

Passa el mateix amb la introducció de l'article 152 bis, que permet incrementar en un grau la pena quan hi hagi una pluralitat de persones que pateixin les lesions de l'article 152.1.2n o 3r, o de dos quan el nombre de lesionats sigui molt elevat.

D'altra banda, l'augment de la punició es reflecteix també en la introducció de la pena de privació del dret a conduir vehicles de motor i ciclomotors en un nou paràgraf de l'article 382, complementària de la que ja preveu la regla concursal que determina l'aplicació de la pena del delictes més greu en la seva meitat superior en els casos de producció d'un resultat lesiu quan concorri la conducció temerària, que preveu i pena l'article 381.

En tercer lloc, s'introdueix el delictes d'abandonament del lloc de l'accident amb una redacció autònoma, dins del capítol IV del Codi penal, dedicat als delictes contra la

seguretat viària, pel fet d'entendre que es tracta d'una conducta diferent i, aquesta vegada sí, dolosa i independent de la conducta prèvia imprudent o fortuïta. El que es vol sancionar en aquest cas és la maldat intrínseca en l'abandonament de qui sap que deixa enrere algú que pot estar lesionat o fins i tot mort, la falta de solidaritat amb les víctimes, penalment rellevant per la implicació directa en l'accident previ a l'abandonament, i les expectatives legítimes dels vianants, ciclistes o conductors de qualsevol vehicle de motor o ciclomotor, de ser atesos en cas d'accident de trànsit. Es busca evitar el concurs de normes entre aquest tipus penal i el delictes d'omissió del deure de socors de l'article 195.3 del Codi penal per als casos de lesions a través de la previsió que el text conté, de subsidiarietat d'aquest delictes respecte del d'aquell, i el refereix als casos de persones que pateixen lesions greus, però en les quals no concorren els requisits del perill manifest i greu que exigeix l'omissió del deure de socors.

Article únic. *Modificació de la Llei orgànica 10/1995, de 23 de novembre, del Codi penal.*

Es modifica la Llei orgànica 10/1995, de 23 de novembre, del Codi penal, en els termes següents:

U. L'article 142 queda redactat de la manera següent:

«Article 142.

1. El qui per imprudència greu causi la mort d'altri ha de ser castigat, com a reu d'homicidi imprudent, amb la pena de presó d'un a quatre anys.

Si l'homicidi imprudent s'ha comès utilitzant un vehicle de motor o un ciclomotor, s'ha d'imposar així mateix la pena de privació del dret a conduir vehicles de motor i ciclomotors d'un a sis anys. Als efectes d'aquest apartat, es considera en tot cas imprudència greu la conducció en què la concurrència d'alguna de les circumstàncies que preveu l'article 379 determini la producció del fet.

Si l'homicidi imprudent s'ha comès utilitzant una arma de foc, també s'ha d'imposar la pena de privació del dret a portar o tenir armes per un temps d'un a sis anys.

Si l'homicidi s'ha comès per imprudència professional, s'ha d'imposar a més la pena d'inhabilitació especial per a l'exercici de la professió, l'ofici o el càrrec per un període de tres a sis anys.

2. El qui per imprudència menys greu causi la mort d'altri ha de ser castigat amb la pena de multa de tres mesos a divuit mesos.

Si l'homicidi s'ha comès utilitzant un vehicle de motor o un ciclomotor, es pot imposar també la pena de privació del dret a conduir vehicles de motor i ciclomotors de tres a divuit mesos. Es considera imprudència menys greu quan no sigui qualificada de greu, sempre que el fet sigui conseqüència d'una infracció greu de les normes sobre trànsit, circulació de vehicles de motor i seguretat viària, apreciada l'entitat d'aquesta pel jutge o el tribunal.

Si l'homicidi s'ha comès utilitzant una arma de foc, també es pot imposar la pena de privació del dret a portar o tenir armes per temps de tres a divuit mesos.

El delictes que preveu aquest apartat només és perseguible mitjançant la denúncia de la persona ofesa o del seu representant legal.»

Dos. S'introdueix un nou article 142 bis, amb la redacció següent:

«Article 142 bis.

En els casos que preveu el número 1 de l'article anterior, el jutge o tribunal pot imposar motivadament la pena superior en un grau, en l'extensió que cregui convenient, si el fet revesteix gravetat notòria, en atenció a l'entitat singular i la rellevància del risc creat i del deure normatiu de cura infringit, i hagi provocat la mort

de dues persones o més o la mort d'una i lesions constitutives de delictes de l'article 152.1.2n o 3r en les altres, i en dos graus si el nombre de morts és molt elevat.»

Tres. L'article 152 queda redactat de la manera següent:

«Article 152.

1. El qui per imprudència greu causi alguna de les lesions que preveuen els articles anteriors ha de ser castigat, en atenció al risc creat i el resultat produït:

1r Amb la pena de presó de tres a sis mesos o multa de sis a divuit mesos, si es tracta de les lesions de l'apartat 1 de l'article 147.

2 Amb la pena de presó d'un a tres anys, si es tracta de les lesions de l'article 149.

3 Amb la pena de presó de sis mesos a dos anys, si es tracta de les lesions de l'article 150.

Si els fets s'han comès utilitzant un vehicle de motor o un ciclomotor, també s'ha d'imposar la pena de privació del dret a conduir vehicles de motor i ciclomotors d'un a quatre anys. Als efectes d'aquest apartat, es considera en tot cas imprudència greu la conducció en què la concurrència d'alguna de les circumstàncies que preveu l'article 379 determini la producció del fet.

Si les lesions s'han causat utilitzant una arma de foc, també s'ha d'imposar la pena de privació del dret a portar o tenir armes per temps d'un a quatre anys.

Si les lesions s'han comès per imprudència professional, s'ha d'imposar a més la pena d'inhabilitació especial per a l'exercici de la professió, ofici o càrrec per un període de sis mesos a quatre anys.

2. El qui per imprudència menys greu causi alguna de les lesions a què es refereixen els articles 147.1, 149 i 150 ha de ser castigat amb la pena de multa de tres mesos a dotze mesos.

Si els fets s'han comès utilitzant un vehicle de motor o un ciclomotor, també es pot imposar la pena de privació del dret a conduir vehicles de motor i ciclomotors de tres mesos a un any. Es considera imprudència menys greu, quan no sigui qualificada de greu, sempre que el fet sigui conseqüència d'una infracció greu de les normes sobre trànsit, circulació de vehicles de motor i seguretat viària, apreciada l'entitat d'aquesta pel jutge o el tribunal.

Si les lesions s'han causat utilitzant una arma de foc, també es pot imposar la pena de privació del dret a portar o tenir armes per un temps de tres mesos a un any.

El delictes que preveu aquest apartat només és perseguible mitjançant la denúncia de la persona ofesa o del seu representant legal.»

Quatre. S'introdueix un nou article 152 bis, amb la redacció següent:

«Article 152 bis.

En els casos que preveu el número 1 de l'article anterior, el jutge o tribunal pot imposar motivadament la pena superior en un grau, en l'extensió que cregui convenient, si el fet revesteix gravetat notòria, en atenció a la singular entitat i rellevància del risc creat i del deure normatiu de cura infringit, i hagi provocat lesions constitutives de delictes de l'article 152.1.2n o 3r a una pluralitat de persones, i en dos graus si el nombre de lesionats és molt elevat.»

Cinc. L'article 382 queda redactat de la manera següent:

«Article 382.

Quan amb els actes que sancionen els articles 379, 380 i 381 s'ocasioni, a més del risc previngut, un resultat lesiu constitutiu de delictes, sigui quina sigui la seva gravetat, els jutges o tribunals han d'apreciar únicament la infracció penada més greument, i s'aplica la pena en la seva meitat superior i es condemna, en tot cas, al rescabament de la responsabilitat civil que s'hagi originat.

Quan el resultat lesiu concorri amb un delictes de l'article 381, s'ha d'imposar en tot cas la pena de privació del dret a conduir vehicles de motor i ciclomotors que preveu aquest precepte en la seva meitat superior.»

Sis. S'introdueix un nou article 382 bis, amb la redacció següent:

«Article 382 bis.

1. El conductor d'un vehicle de motor o d'un ciclomotor que, fora dels casos que preveu l'article 195, voluntàriament i sense que concorri un risc propi o de tercers, abandoni el lloc dels fets després de causar un accident en què morin una o diverses persones o en què se li causi una lesió constitutiva d'un delictes de l'article 152.2, ha de ser castigat com a autor d'un delictes d'abandonament del lloc de l'accident.

2. Els fets que preveu aquest article que tinguin el seu origen en una acció imprudent del conductor han de ser castigats amb la pena de presó de sis mesos a quatre anys i la privació del dret a conduir vehicles de motor i ciclomotors d'un a quatre anys.

3. Si l'origen dels fets que donen lloc a l'abandonament és fortuït li correspon una pena de tres a sis mesos de presó i la privació del dret a conduir vehicles de motor i ciclomotors de sis mesos a dos anys.»

Disposició final única. *Entrada en vigor.*

Aquesta Llei orgànica entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Per tant,

Mano a tots els espanyols, particulars i autoritats, que compleixin aquesta Llei orgànica i que la facin complir.

Madrid, 1 de març de 2019.

FELIPE R.

El president del Govern,
PEDRO SÁNCHEZ PÉREZ-CASTEJÓN